

Oppgave 1: Kvantitativ metode:

a) En enhet er det som vi skal studere i en undersøkelse, det kan for eksempel være individer, skoler, kommuner, fylker osv. I denne oppgaven hvor man skal undersøke om det er forskjell mellom kvinner og menn når det gjelder årsaken til at de innvandret til Norge, vil enheten være innvandrere, ettersom det er de vi vil studere.

En variabel er egenskapene til enhetene, og det kan for eksempel være alder, bosted osv. I den gitte oppgaven vil variablene her være 1- kjønn og 2- årsak til innvandring.

En verdi er verdiene enhetene har på variablene. Det kan være svaralternativene, som i denne oppgaven er kvinne, mann og arbeid, familie, flukt, utdanning, ukjent, andre.

b) En problemstilling i kvantitativ metode kan være noe forskjellig fra problemstillingen man finner i kvalitativ metode. I kvantitativ metode vil man måle utbredelse og antall av noe. Man kan fremstille problemstillingen som en hypotese som man ønsker å bekrefte eller avkrefte. Man må ikke formulere problemstillingen som en hypotese, men det er vanlig å gjøre det. Hovedmålet med kvantitative undersøkelser er å kunne bekrefte eller avkrefte noe, så da vil det være vanlig å ha en hypotese om en sak. Jeg velger derfor å formulere problemstillingen som en hypotese som lyder slik; "*Det er sammenheng mellom kjønn og deres årsak til innvandring i Norge*". I tabellen ser vi at det er to variabler og må derfor dele variablene inn i avhengig variabel og uavhengig variabel, som det er viktig å gjøre rede for hvilke som er hvem, før man starter en undersøkelse. Den uavhengige variabel er den variabelen som kan påvirke den avhengige variabelen. I den gitte oppgaven vil kjønn være den uavhengige som muligens påvirker deres årsak til innvandring, altså blir årsaken den avhengige variabelen. Kjønn kunne ikke vært den avhengige variabelen ettersom årsaken til innvandring ikke kunne ha hatt innvirkning på om mennesker er kvinne eller mann. Man kan også se ut ifra verdiene på den avhengige variabelen, at det mangler opplysninger fra flere deltakere. Dersom avviket er stort i verdien "ukjent" kan ikke resultatet generaliseres med alle deltakerne. Slike mangler på opplysninger kan blant annet skyldes ikke ferdig utfylte spørreskjemaer. I kvantitativ metode tar man utgangspunkt i en utvalgsteknikk som kalles sannsynlighetsutvalg, hvor alle har lik sjanse til å bli trukket til å bli med i undersøkelsen. Dette er en utvelgelsesteknikk skal representere populasjonene. Enheter innenfor kvantitativ metode kan deles inn i populasjon; de som man tar et utvalg av, og utvalget; de som man skal studere. Dersom undersøkelsen for eksempel har dårlig reliabilitet vil representasjonen utvalget har for populasjonen være dårlig. Dersom en undersøkelse har dårlig reliabilitet vil det heller ikke hjelpe om undersøkelsen har god validitet, som gjelder gyldigheten til undersøkelsen, om vi faktisk måler det vi vil måle.

c) Det er vanligst å presentere fra uavhengig variabel til avhengig variabel. Ved at man presenterer tallene vil det føre til at man lettere kan se klare forskjeller i funnene man har samlet inn. Dette kan man gjøre i de tre typene analyseteknikker innen kvantitativ metode, altså univariat analyse hvor man har én variabel man undersøker, og bivariat analyse hvor man har to variabler, en uavhengig og en avhengig, og i multivariat analyse hvor man studerer tre eller flere variabler, hvor man kan ha en avhengig variabel og to uavhengige variabler. I denne tabellen vil jeg derfor velge å presentere horisontalt, ettersom det vil si at jeg presenterer fra den uavhengige variabelen til den avhengige variabelen. Man ser det også enkelt ut i fra problemstillingen om hvilken vei man skal presentere. I min problemstilling skal jeg undersøke om det er forskjell mellom kjønnene når det gjelder årsak til innvandring, derfor vil det være logisk å presentere langs rekken med kvinner og menn. Da vil jeg finne ut av hvor mange prosent av kvinnene som kommer til Norge for eksempel på grunn av familie, i forhold til menn. Fremgangsmåten til å regne ut dette vil være å først regne ut prosenten av tallet som står i ruten under kvinner og familie, også gjøre det samme med menn, også sammenligne de to tallene jeg kommer frem til. Dersom det er stor differanse mellom de vil det bety at kjønn har noe og si på årsaken til innvandring, og vi har en statistisk sammenheng. Om jeg skulle ha presentert vertikalt ville ikke dette gitt relevante svar i forhold til min problemstilling, da ville jeg kun fått oversikt over hvor mange innvandrere som kommer til Norge av de forskjellige grunnene, uavhengig om de er mann eller kvinne.

d) Ettersom tabellen har mer enn én variabel vil jeg utelukke univariat analyse for tabellen i oppgaven. I tabellen har jeg nevnt at det er to variabler; kjønn og årsak til innvandring. Dette vil si at det kun er to variabler som undersøkes, og analysen blir dermed en bivariat analyse. Forskjellen

mellom for eksempel bivariat analyse og univariat analyse er at man ikke kan sammenligne variablene, som man kan i en bivariat analyse, samt multivariat analyse. Om analysen for eksempel hadde tatt med variabelen alder, ville man ha brukt en multivariat analyse hvor man undersøker tre eller flere variabler. I bivariat- og multivariat analyse er det vanlig å ta i bruk krysstabellanalyser, som det er gjort i denne oppgaven, men også korrelasjons- og regresjonsanalyser. Ut i fra matrisene, altså tabellene, som man lager i de ulike tabellene, kan man også se hvilke målenivåer variablene ligger på. I den gitte tabellen kan vi se at for eksempel den uavhengige variabelen kjønn ligger på nominalnivå som er det laveste nivået, der man kun skiller mellom gjensidig utelukkende kategorier, altså enten så er du kvinne eller så er du mann. Den avhengige variabelen i tabellen er også på nominalnivå, ettersom den også skiller mellom gjensidig utelukkende kategorier. De tre andre nivåene heter ordinalnivå hvor man i tillegg til å skille mellom gjensidig utelukkende kategorier, kan bruke logisk rangering, som for eksempel svaralternativene; lav, middels og høy. Neste er intervallnivå, hvor man i tillegg til å skille gjensidig utelukkende kategorier og rangering, kan måle avstand, som for eksempel tidsregning eller temperatur. Det siste målenivået er kalt forholdstallnivå, hvor man skiller mellom gjensidig utelukkende kategorier, rangering, avstand og forhold. På det siste nivået har man et nullpunkt, for eksempel å måle lønn, og man kan si at 200 er dobbelt så mye som 100.

Oppgave 2: Kvalitativ metode:

a) En problemstilling er selve grunnlaget for undersøkelsen, og kan gi retningslinjer for hvordan du skal gå fram i forhold til hvilken metode det vil passe å ta i bruk under forskningsprosessen. Den skal være så avgrenset og konkret som mulig, for å at ikke den skal omfavne for mange elementer. Problemstillingen kan og bør endres underveis, i kvalitativ forskning må man være fleksibel for man vet aldri hva som vil dukke opp, og ting går ikke alltid som planlagt. I oppgaven står det at jeg skal gjennomføre datainnsamling for en bachelor oppgave, og jeg vil gjøre forskningen i et u-land. Jeg må formulere en problemstilling som jeg skal samle inn data til, for så å analysere og tolke dataene for å komme fram til en konklusjon om tematikken. Problemstillingen jeg vil ta utgangspunkt i lyder slik; *"Hvordan kan utdanning påvirke menneskers sosiale- og politiske aktivitet innad i et samfunn?"*. Denne problemstillingen synes jeg er interessant, og det med mangel på utdanningsmuligheten kan skape mange og store konsekvenser både for enkeltindiver og samfunnet som helhet. Forskningsmessig vil hvordan problemstillingen kan ha betydning for det faglige, når det gjelder blant annet videreutvikling. Problemstillingen vil være interessant faglig ved å kunne videreføre og utvikle tidligere teorier, finne nye begreper og måter å komme fram til konklusjoner og tolke dataene på. Forskningen kan resultere i ny litteratur som kan komme til interesse for andre. Andre kan se på ulike metoder som blir brukt, og resulater av analyser og fortolkning. Samfunnsmessig vil den nevnte problemstillingen være relevant til samfunnsproblemer i dag. Dette er et samfunnsproblem som i stor grad har konsekvenser og påvirkninger på flere områder. Det er da viktig å sette fokus mot slike problemer som er aktuelle i dag og som kan bli gjort noe med. Ved å rette fokus mot et slikt problem vil det kanskje heve fokuset det får fra samfunnsmedlemmer og andre som finner det interessant. Når jeg reiser til det aktuelle landet, reiser jeg med en før-forståelse om hvordan ting er. Thagaard hevder at man alltid vil ha en før-forståelse, og at man aldri helt kan befri seg fra den. Den vil likevel gradvis modifiseres ettersom man får tilgang til mer kunnskap. Jeg har på forhånd gjort meg opp en teori om hva jeg kan forvente, selvom Thagaard også sier at ting ikke alltid er som man tror, som jeg går ut ifra. Teorien har jeg dannet ved å lese meg opp på litteratur som er relevant for min problematikk, og som kan hjelpe meg på forhånd å sette meg litt inn i den situasjonen som jeg vil komme i når jeg skal utføre undersøkelsen i praksis. Jeg kan da på en måte ta utgangspunkt i et deduktivt design, hvor man går fra teori til å samle inn empiri, samtidig som jeg tenker at denne "teorien" ikke er en fullstendig teori, ettersom den kun er basert på min før-forståelse og tiligere litteratur, så kanskje det rettes mot et mer induktivt design, hvor man går fra empiri til teori, men som man igjen finner mest i kvantitativ metode. Jeg tenker at utdanning har enormt mye å si for aktiviten du har innad i ditt eget samfunn. Hvis man ikke har mulighet eller tilgang til å kunne skaffe seg en utdanning, er det stor sjanse for analfabetisme, som vil svekke ethvert individ. Uten å kunne lese og skrive mister man sjanser til å bidra i ulike situasjoner. Man må også gjøre rede for hva man legger bak begrepene man bruker i problemstillingen. I utdanning mener jeg først og fremst at grunnskoleutdanningen er fullført, hvor man lærer å lese og skrive. Med sosial aktivitet legger jeg

vekt på hvordan man bidrar i sosiale sammenkomster med andre individer, og med politisk aktivitet mener jeg å være i stand til å kunne bidra i det politiske liv, om man i det hele tatt har muligheten såklart. Korrupsjon er i stor grad et problem i u-land som kan hindre samfunnsmedlemmenes rettigheter til å delta i politiske valg. Som nevnt så bør problemstillingen være så avgrenset og konkret som mulig. Min problemstilling er muligens litt brei og omfavner for mange elementer. Dette kan fort justeres på underveis, jeg kan enten skrenke det inn til å fokusere på utdanning kun i forhold til sosial aktivitet eller kun politisk aktivitet. Dette kan jeg fort finne ut av når jeg kommer i felten, kan hende jeg sliter med å finne data til å kunne besvare den ene eller den andre, slik at jeg må vinkle det inn til det jeg har mulighet til å få data til. Som student er jeg ny på dette området, og vil kanskje møte uforutsette hindre under forskningsprosessen.

b) Neste trinn i prosessen er å velge hvilken metode jeg vil ta i bruk for å besvare min problemstilling. Gjennom problemstillingen får jeg retningslinjer i forhold til nettopp dette. Problemstillingen forteller at jeg skal se på om det faktisk om man har utdanning eller ei vil påvirke en person til å opptre aktivt i det sosiale og politiske liv. Jeg må da undersøke personer som har lav/ingen utdanning i forhold til disse problemene med sosial og politisk aktivitet. Jeg må komme i dybden i enkeltpersoner for å se an deres samhandling med andre individer. Her kan vitenskapsteorier som hermeneutikk, symbolsk interaksjonisme og etnometodologi være relevant. Kvalitative studier vil få fram en holistisk sammenheng, og metoden er hovedmetoden jeg vil bruke i denne forskningsprosessen. Innenfor kvalitative studier er det viktig å være observang, fleksibel og åpen. Kvalitative studier dreier seg i stor grad om tolkning av dataene man samler inn i felter. Jeg tenker likevel at jeg vil ta i bruk kvantitativ metode også, for å kunne lage spørreskjema som jeg først og fremst kan levere til personer uten utdanning, så kan de svare på noen felles spørsmål som er relevante til tematikken. Men som sagt er kvalitativ metode, metoden jeg vil velge i denne forskningen. Hovedmetodene i kvalitativ metode er det kvalitative intervjuet og observasjon. Jeg vil legge vekt på bruken av intervju som metode for å samle inn data, men jeg vil også bruke observasjon. Jeg vil først gå dypere inn på intervjuet.

Før jeg skal gå i gang med et intervju er det mye forarbeid som skal være på plass. For det første må man lage seg en intervjuguide. Dette kan enten være en huskeliste med noen stikkord eller en strukturert liste med spørsmålsformuleringer. Intervjuguiden kan og bør justeres underveis i forskningsprosessen. Det finnes tre typer modeller som man kan ta i bruk en intervjuguide. Den første er "åpen flod", hvor informanten snakker fritt, gjerne livshistorie. Den andre er "tre-med-grener", hvor stammen på treet representerer hovedtemaet, og grenene er mindre temaer som blir fulgt opp med oppfølgingsspørsmål. Den siste er "elv-med-sidestrømmer", hvor elven representerer hovedtema, og sidestrømmene representerer deltemaer som dukker opp under intervjuet som igjen glir inn i hovedtemaet (elven). Det er også ulike intervjutyper man velger mellom når man skal planlegge et intervju. Intervjutypene er som følger; 1) Åpen intervju, hvor man har en godt informert intervjuperson som snakker fritt, denne typen kan passe under modellen "åpen flod". 2) Ustrukturert intervju, hvor man har noen stikkord skrevet ned, og kan svare informantpersonen med hva, hvor og hvordan spørsmål, som muligens vil passe under både modellen "åpen flod" og "tre-med-grener". Intervjuet er lite kontrollert og det er en viss avstand mellom forsker og intervjuperson. 3) Semi-strukturert intervju, hvor man har formulert spørsmål på forhånd, men de har ingen bestemt rekkefølge, tar det litt som det kommer underveis i intervjuet. Denne intervjutypen er den vanligste av alle intervjutypene. 4) Strukturert intervju, hvor man har både formulert spørsmålene på forhånd, og hvilken rekkefølge det er på de. 5) Gruppeintervju, vanlig med seks til åtte personer, hvor deltakerne kan diskutere og supplere med egne meninger. Denne kan være vanskelig å gjennomføre, og er ikke anbefalt til studenter. Jo mer man veier mot positivisme jo oftere bruker man et strukturert intervju, og jo mer man veier mot strukturkonstruktivisme velger man åpen intervju. Jeg vil utelukke gruppeintervju i min forskningsprosess. Den typen intervju jeg vil bruke i min forskning vil nok variere. Ettersom jeg er student og helt ny på dette området, kan det bli mye nervøsitet i forhold til intervjuet, kanskje også for informanten. Derfor vil jeg nok i starten bruke en blanding av strukturert og semi-strukturert intervju, hvor jeg har det meste klart på forhånd. Dette vil være smart, slik at jeg ikke glemmer spørsmål jeg vil ta opp, og slik at jeg får svar på akkurat det jeg lurer på. Jeg vil kanskje etterhvert skifte over til en blanding av semi-strukturert og ustrukturert intervjuform. For det meste tror jeg at jeg vil holde meg til semi-strukturert, slik at jeg kan ha litt oversikt både på forhånd og under intervjuet. Det vil kanskje virke mer profesjonelt av å ha ting klargjort på forhånd også.

Som forsker bør man være observant, generelt, men også i forhold til hvilke roller man blir tildelt. Som student og ny på området, vil min første rolle starte på klovnerollen. Når man er i klovnerollen kan man bli sett på som uerfaren og kanskje ikke vite helt vet hva man driver med, men det kan også komme positivt ut, for da har jeg "lov" til å gjøre feilgrep. Etterhvert som jeg tilegner meg mer kunnskap vil jeg bevege meg over til noviserollen, hvor man har litt mer peiling på hva man driver med, og etterhvert kan man havne i ekspertrollen hvor man er mer erfaren og gjør mindre feilgrep. Når man så skal sette igang et intervju er det viktig at jeg er vennlig fra første stund. Man vil gjerne skape en positiv energi for at intervjuet skal få bedre flyt, og at informanten skal bli mer komfortabel. Jeg kan først starte med å ha en mindre seriøs tone, men viktig å endre dette til en mer seriøs tone etterhvert, slik at jeg blir tatt alvorlig. Etter endt intervju vil det være en fordel å prøve å opprettholde muligheten til senere kontakt, dersom enten forsker eller informant har spørsmål.

Noe som er viktig i forhold til å bruke andres kunnskap og deres liv er å ta hensyn til etiske retningslinjer. NESH (nasjonal forskningsetisk komité for samfunnsvitenskap og humaniora) har laget noen retningslinjer det kan være lurt å være klar over før man som forsker setter i gang med en forskningsprosess som inneholder andre mennesker. De fleste forskere vil nok være enige om at det er spesielt tre etiske punkter man må ta hensyn til. Den første er informert samtykke, som vil si at man informerer hva informanten skal være med på, man skal presentere prosjektet for dem slik at de forstår hva det går ut på, men her ligger det også et dilemma. Man skal ikke forklare for mye, ettersom dette kan ha påvirkning på informantens adferd og svar. Man skal være tydelig på at informantens liv blir brukt til forskningsprosjektet, og at informanten når som helst kan trekke seg uten at det skal ha negative konsekvenser for han/hun. Spesielt når det gjelder barn, så må man være tydelig om dette, og man må ha foreldrenes samtykke for barn under 15 år. Også informasjon om at det ikke vil bli noen fysisk eller psykisk belastning for informanten. Den andre er konfidensialitet, som går ut på å holde informantens personopplysninger hemmelig. Man skal bruke fiktive navn, slik at opplysninger om deltakerne ikke vil bli offentliggjort, og alt av papirer med riktig opplysninger må passes på. Den siste er å informere om konsekvensene deltakelsen kan ha på informanten, eksempel om man intervjuer en person innenfor et kriminelt miljø, om informasjonen man får kan få negative konsekvenser for han/hun når undersøkelsen kommer ut. Thagaard svarer til et dilemma om at dersom man kommer i en situasjon om f.eks vold mot barn, kan man da bryte konfidensialiteten for å beskytte barnet. Thagaard hevder at man da bør prioritere barnet sikkerhet, og at det er greit å bryte konfidensialiteten. Plagiat er også et punkt man bør ta hensyn til, man skal ikke bruke andres tekster og presentere det som sitt eget. Selvom det er svært viktig å ta hensyn til disse punktene i en forskningsprosess, skal det sies at resultatene blir bedre jo mindre informanten vet om prosjektet, for deltakerne kan enkelt skifte meninger og si det som de tror forskeren vil høre, det er også derfor viktig å ikke ha ledende spørsmål i et intervju. Det vil også være viktig om man tar i bruk tolk at tolken ikke legger til, trekker fra eller endrer noe, og har tausehetsplikt, men oversettelsesproblemet vil fortsatt være der. Det vil også være noen krysskulturelle utfordringer, spesielt knyttet til punktet om informert samtykke, språket kan forårsake problemer der. Dette er punkter jeg må være godt informert om på forhånd, og som må prioriteres. Etiske retningslinjer er også viktig når det gjelder observasjon, som jeg nå vil ta for meg.

Som nevnt vil jeg også ta i bruk observasjon for å samle data til min problemstilling. Observasjon skiller mellom fullstendig observasjon og fullstendig deltakende observasjon, men en mellomting av dette er deltakende observasjon. Altså, når du observere kan jeg enten velge mellom å ha skjult eller åpen observasjon, og deltakende eller ikke-deltakende observasjon. Jeg vil nok i min situasjon velge åpen og deltakende observasjon, ettersom da kan jeg iaktta med deltakerne og de vet at jeg er der, noe som er positivt med tanke på etikk igjen. Skjult observasjon kan komme i konflikt med de nevnte etiske punktene ovenfor, særlig informert samtykke. Om man tar i bruk observasjon som en metode for å samle inn data, tar det ofte lenger tid før man finner ut av det man lurer på, eller om man i det hele tatt finner det ut, det kommer an på hvilken form for observasjon man velger. Som sagt, jeg vil velge deltakende og åpen observasjon, jeg føler at dette kan ta meg raskere fram til det jeg lurer på, men også i forhold til etiske grunner. Ettersom det likevel vil ta lenger tid enn intervju, vil jeg i større grad benytte meg av intervju når jeg skal samle data. Men det kan jo hende at deltakerne vil endre adferd, som er en negativ side med åpen observasjon. Det finnes flere ulike syn på observasjon, blant annet ser Thagaard på observasjon som en tilnærming, også kommer intervju under der igjen som en metode. Crang og Cook ser på observasjon som en metode og tar hensyn til balansen mellom det objektive og det subjektive, altså det å kun observere og det å delta.

Men for å i det hele tatt kunne gjennomføre denne planlagte metoden jeg har beskrevet ovenfor nå, må jeg ha deltakere. Det finnes to typer utvalgsteknikker; sannsynlighetsutvelgelse og ikke-sannsynlighetsutvelgelse. I kvalitativ metode bruker man ikke-sannsynlighetsutvelgelse, mens i kvantitativ metode bruker man sannsynlighetsutvelgelse. Forskjellen på de to er at i sannsynlighetsutvelgelse har alle en lik sjanse for å bli trukket, noe som forutsetter at man har opplysninger for hele populasjonen. Mens i ikke-sannsynlighetsutvelgelse har ikke alle lik sjanse for å bli trukket. Dette blir igjen delt opp under slumpmessigutvelgelse, tilgjengelighetsutvelgelse og kategoribasertutvelgelse. Jeg vil i min undersøkelse bruke de to sistnevnte, ettersom man i den første ikke får velge deltakerne selv. I tilgjengelighetsutvelgelse er det greit å ha en "portvakt" som kan hjelpe deg med å velge ut deltakerne som har de egenskapene som jeg er ute etter. Jeg vil forhåpentligvis få noen veiledere og hjelpere som kan hjelpe meg på dette området. En metode kalles snøballmetoden, hvor snøballen vokser jo flere deltakere blir med. Dette er som regel deltakere som kjenner hverandre, og det negative med dette er at det kan fort bli like deltakere. Men i min problemstilling har kanskje ikke dette så mye å si, kanskje deltakerne som er med er fra et miljø hvor flere ikke har utdanning, og det er jo nettopp disse menneskene jeg vil undersøke. Under kategoribasertutvelgelse finner vi en type som heter kvoteutvelgelse. Da må jeg først velge en kategori, for eksempel personer uten utdanning, og trekke ut noen personer fra denne kategorien.

Intervju og observasjon er absolutt de to metodene jeg må ta i bruk for å kunne få data til for å besvare problemstillingen min. Men jeg vil nok også supplere litt med foreliggende data som er relevant for tematikken. Gjennom intervju vil jeg kunne få et dypere meningsinnhold, ved at jeg får muligheten til å gå i dybden, noe som er et grunnleggende mål med kvalitativ forskning. Jeg må utforme gode spørsmål, som gjør at jeg får svar på de tingene jeg lurer på. Jeg vil kunne få svar på hvorfor de ikke har utdanning, er det økonomien det står på, kanskje avstand osv. Og jeg skal få svar på hvordan dette vil kunne påvirke deres tilgang og aktivitet i samfunnet. Gjennom observasjon av flere aktuelle deltakere, kan jeg se hvordan de oppfører seg i ulike situasjoner som er relevant til min problemstilling.

Neste punkt i en kvalitativ forskningsprosess er å transkribere dataene jeg har samlet inn. Jeg vil selvfølgelig notere dataene jeg får underveis, og så kort tid etter jeg får dem som mulig, men etterhvert kan det være greit å lage en ordentlig oversikt, og gjøre notatene klare til analyse og tolkning. Først ville jeg ha analysert dataen, for så å trekke det mer sammen for å dra konklusjoner. Jeg må tolke funnene mine innen intervju og observasjon. En type analyse jeg kan ta i bruk er diskursanalyse, hvor man gjennom språket kan tolke personen. Mot slutten av en analyse vil det også være viktig å kunne verifisere undersøkelsen. Man vil gjerne sjekke reliabiliteten, validiteten og generaliseringen, men dette er begrep som oftere blir brukt i kvantitativ metode. Thagaard legger vekt på troverdighet, bekreftbarhet og overførbarhet. Troverdigheten avhenger om forskeren er pålitelig, og om undersøkelsen har blitt gjort på en troverdig og pålitelig måte. Bekreftbarheten legger vekt på gyldigheten, om opplysninger stemmer, kan en annen forsker i samme situasjon komme fram til samme konklusjon. Det vil da være viktig å være nøye med hvordan man har gått frem i undersøkelsen. Dette går videre til overførbarhet, om konklusjonen kan være nyttig i andre sammenhenger.

Nå har jeg redegjort mitt valg for metode for min problemstilling, men er veldig åpen for endringer og må forberede meg på å være fleksibel. I en kvalitativ forskningsprosess er det mange ting som kan gå en helt annen vei enn man tenker fra starten. Både problemstilling og metodevalg kan endres. Og det er særlig viktig å ta hensyn til de etiske punktene, vil ha mye å si for meg som forsker, hvordan jeg opptre, og det er viktig å vise respekt ovenfor andre individer, som er så åpne for å hjelpe meg med undersøkelsen.

c) Begrepene førstegradsfortolkning, andregradsfortolkning og tredjegradsfortolkning går under den vitenskapsteoretisk retningen som blir kalt heremenutikk, som "leser" kultur som tekst, og legger vekt på tolkning. Thagaard nevner at man kan tolke individer på ulike nivåer, som er nettopp de nivåene jeg nevnte ovenfor. Førstegradsfortolkning går ut på informantens tolkning av sin egen situasjon og graver ikke så dypt, og blir kalt enkel hermeneutikk. Andregradsfortolkning går litt dypere enn førstegradsfortolkning, her vil forskeren tolke informantens tolkning av sin egen situasjon. Forskerne og informanten jobber med informasjonen sammen. Dette kalles dobbelhermeneutikk. Tredjegradsfortolkning kalles mistankens hermeneutikk, og ser på hvordan ting egentlig er. Disse

begrepene henger sammen ved at man gradvis kan bevege seg dypere i forhold til hvordan man skal fortolke en situasjon. Man tar i bruk erfaringsnære- og erfaringsfjerne begreper, altså etisk og emisk. Situasjoner kan bli tolket fra informanten selv, forskeren eller utenforstående.